

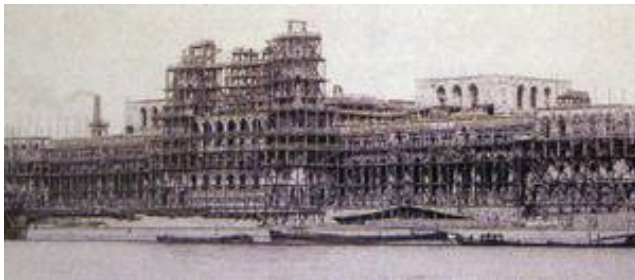
150 éves Budapest

Pest, Buda és Óbuda egyesülésével 1873-ban létrejött a Magyar Királyság fő-és székvárosa Budapest.

A főváros ivóvízellátása 1873 és 2023 között 2. rész: az 1880-as, '90-es évek

A XIX. század utolsó két évtizedében Budapest felzárkózott a világvárosok közé. Európa egyik legszebb és akkor legmodernebb városának közművesítése nehezen tudott lépést tartani a rohamosan növekvő igényekkel.

A budai oldal vízellátása megfelelt az akkori elvárásoknak, ugyanakkor Pesten ez nem volt elmondható.

1884-ben – az Országház építése miatt – a Flottenplatzon lévő pesti vízművet megszüntették és a közeli Markó utcában létesítettek új gépházat.

A budai oldalról a Margit hídra szerelt 200 mm átmérőjű csövön naponta tízezer köbméter vizet vezettek át Pestre. Két ideiglenes vízművet helyeztek üzembe a Margit hídtól északra eső területen, majd végleges vízművet építettek – aknakúttal, gépházzal, víztoronnyal – a Népligetben.

Ez a kis „ékszerdoboz” vízmű ma már ipari műemlék épület; Budapest IX. kerületében, a népligeti buszpályaudvar közelében látható.

1884-ben Wein Jánost, az első vízműigazgatót megbízták, hogy dolgozzon ki terveket a Káposztásmegyer és Dunakeszi határában létesítendő végleges — min. 120 000 m³/nap kapacitású — természetes szűrésű kútvizet szolgáltató vízmű létesítésére. Wein Jánost érdemei elismerésével 1896 decemberében nyugdíjazták.

A hatalmas befejezésére utódjának a kiváló fiatal, dinamikus gépészmérnököt:

Kajlinger Mihályt
(1860 — 1924)
nevezték ki.

A tervek alapján 1893. április 1-én megkezdődött az akkori Európa egyik legkorszerűbb ilyen létesítménye, a parti szűrésű kutakat, gépházakat magában foglaló **Káposztásmegyeri Vízmű** építése, a Fővárosi Vízművek mai IV. kerületi Főtelepének területén.

Összeállította: Kiss Miklós: Rajtad Áll Alapítvány, VÍZINFORM.HU, Budapest 2023

Források:

Balázs Endre: A NYOLCVAN ÉVES BUDAPESTI VÍZMŰ, A Budapesti Könyvtára 7. szám, 1947
Dr. Nagy Lajos: A 100 éves Fővárosi Vízművek, Budapest, 1968
Kiss Miklós: 150 éves Budapest közműves vízellátása, VÍZINFORM.HU, 2018